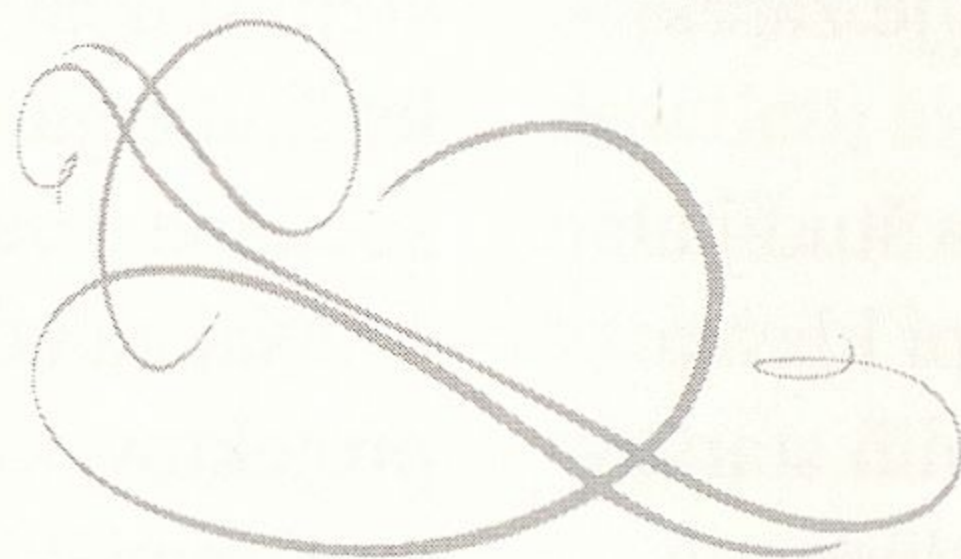

- Women: Disabled Women And Independent Living in Brazil, Germany, Great Britain, India, Japan, New Zealand, Nicaragua, Russia, South Africa and Uganda, by Corbett Joan O'Toole for Mobility International USA (MIUSA), [<http://www.disabilityworld.org/Aug-Sept2000/Women/MIUSA.htm>]
- History of ECVN and Independent Living, by Gina McDonald and Mike Oxford, [<http://www.ecnv.org/history.htm>]
- OPEN, Towards Independent Living Programme, [<http://www.dpa.org.sg/DPA/publication/hdmj98/p6.htm>]

Dr. Slavica Černoša

Zavod RS za šolstvo

HITREJE DO NAZIVA

Sprememba pravilnika o napredovanju zaposlenih v šolah v nazive se je pripravljala nekaj let, potem pa v enem letu kar dve spremembi. Najprej je bil aprila (Ur. l. RS, št. 33, 14. 4. 2000) objavljen Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o napredovanju zaposlenih v šolah v nazive, potem pa še enkrat novembra z enakim naslovom (Ur. l. RS, št. 101, 6. 11. 2000). Oba omenjena pravilnika dopolnjujeta in spreminjata temeljni Pravilnik o napredovanju zaposlenih v šolah v nazive iz leta 1996 (Ur. l. RS, 64/96).

Aprilski pravilnik je z edinim členom dopolnil 7. člen temeljnega pravilnika, kateremu je dodan 7. a člen, ki ravnateljem omogoča, da na posebnem obrazcu, ki je priloga pravilnika, pošiljajo predloge za napredovanje v naziv mentor brez priložene ocene o delovni uspešnosti, brez seznama strokovnega izobraževanja strokovnega delavca, brez dodatnega strokovnega dela in brez mnenja pristojnega organa šole o delovni uspešnosti strokovnega delavca. Vendar mora ravnatelj vsa omenjena potrdila in dokazila hraniti najmanj pet let in jih na morebitno zahtevo ministrstva priložiti za preveritev.

Novembrska sprememba in dopolnitev pravilnika pa je nekoliko obsežnejša, saj vsebuje 12 členov, ki bolj dopolnjujejo in spreminjajo temeljni pravilnik in prinašajo kar nekaj novosti.

Prva opazna in pomembna sprememba je

vključevanje izobraževanja odraslih v sistem napredovanja v nazive in s tem je nekoliko popravljena krivica iz preteklih let, ko je to področje bilo izvzeto iz pravilnika. Področje izobraževanja odraslih se dodaja v 1. členu temeljnega pravilnika, kateremu je dodan še nov odstavek; le-ta podrobneje razlaga izraz organizator izobraževanja, ki poleg vseh drugih naštetih in bolj podrobno definiranih organizatorjev navaja tudi vodjo oz. organizatorja izobraževanja odraslih. Prav tako je upoštevano v dopolnitvah 18. člena temeljnega pravilnika, ki opredeljuje dodatno strokovno delo.

Druga pomembna novost je, da so črtani vsi členi, ki so predpisovali načine za odvzem pridobljenega naziva: črtajo se 4. odstavek 2. člena, 19. in 20. člen temeljnega pravilnika. To pomeni, da so pridobljeni nazivi trajni in stalni. Vendar pa so podrobneje določeni pogoji delovne uspešnosti (2. odstavek 16. člena temeljnega pravilnika), pri čemer so podrobneje opredeljene kršitve delovne obveznosti.

Tretja novost je, da tudi napredovanje v naziv svetovalec poteka pod enakimi pogoji kot v naziv mentor (5. člen), kar je že bilo določeno v aprilskih spremembah, zdaj pa se dodaja še 7. b člen, ki pravi, da je treba priložiti seznam dodatnega strokovnega dela, kar za naziv mentor ni potrebno. To pomeni, da bo ves seznam treba poslati na ministrstvo samo še za pridobitev naziva svetnik. S tem naj bi pospešili

odobritev predlogov za napredovanje v naziva mentor in svetovalec, ravnateljem pa dali večjo težo in odgovornost pri pripravi predlogov.

Pomembna novost je tudi skrajšanje obdobja za pridobitev naziva svetovalec s 5-letne posesti naziva mentor na 4 leta in zmanjšanje števila točk, pridobljenih s strokovnim izobraževanjem s 7 na 5.

Novost, ki to ni, je tudi ponovno upoštevanje in s točkami ovrednotena pridobitev višje strokovne izobrazbe (diploma, specializacija, magisterij, doktorat), kakor jo zahteva delovno mesto. To določilo je bilo že vključeno v pravilnik, vendar je bilo s Pravilnikom o strokovnem spopolnjevanju, izobraževanju in usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju in o postopku za izbiro programov (Ur. l. RS, št. 80/98) (pomotoma) izločeno.

Potrebno je še poudariti, da so tudi vzgojitelji zajeti v teh spremembah in dopolnitvah prav tako tudi področje glasbenega šolstva, ki je podrobnejše upoštevano (9. člen) pri opredeljevanju dodatnega strokovnega dela (18. člen temeljnega pravilnika).

Sicer pa je vredno pogledati dopolnitve dodatnega strokovnega dela (18. člen temeljnega pravilnika ali 9. člen pravilnika o spremembah), saj jih je kar nekaj – npr. štiriletno sodelovanje v programskem sosvetu za vsebinski izbor programov spopolnjevanja je ovrednoteno s točko.

SKLEP

Spremembe in dopolnitve pravilnika o napredovanju zaposlenih v šolah v nazive torej prinaša novosti, ki jih je potrebno dobro preučiti, saj so nazivi s tem postali

nekoliko bolj dostopni pa tudi hitreje jih je (bi jih naj bilo) mogoče pridobiti.

Gotovo gre pozdraviti tudi dejstvo, da pridobljenega naziva ni mogoče odvzeti, saj je bil pridobljen na temelju ugotovljenih dejstev in opravljenih zahtevanih pogojev. To je še korak naprej v liberalizaciji pridobivanja naziva, saj je bil s prvo različico pravilnika iz leta 1992 dodeljen samo za določeno obdobje (10 let), potem pa ga je bilo potrebno ponovno pridobiti.

Prav tako je pomembno, da se je razširil krog upravičencev za pridobitev naziva, saj se s tem izenačuje vso strokovno delo na šolah, ki je sestavni del procesa izobraževanja in kot takšno enakovredno in nepogrešljivo.

Pomembna pridobitev je tudi zajemanje in upoštevanje vse pestrosti in različnosti strokovnega dela, ki ga strokovni delavci v vzgoji in izobraževanju vedno več opravijo, pri čemer so točke večinoma tudi edino plačilo za to delo.

Vendar pa se pri tem zastavlja tudi vprašanje, ali se z zmanjševanjem zahtev za napredovanje v določen naziv vendarle ne poskuša reševati neskladje v razmerju plač in plačni politiki, za kar pa napredovanje in pridobitev naziva gotovo ni primerna rešitev. Poleg tega se sistemu, ki se dograjuje skoraj deset let, odvzema njegov temeljni namen, to je horizontalna členitev znotraj nekega poklica, s čimer se bolj moralno kot materialno ovrednoti dodatno strokovno delo in izobraževanje delavcev v vzgoji in izobraževanju. Vemo pa, da je tega dela in odgovornosti vedno več, v tem primeru pa so zlasti ravnatelji dobili precej dodatnega dela in pa veliko odgovornost pri pripravi predlogov za napredovanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Ostaja pa tudi grenak priokus vseh tistih, ki so vlogo za naziv pripravljali pred šestimi in več leti.

